

ข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างการรับรู้และความเข้าใจกับประชาชน

ประจำวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

หน่วยงานเจ้าของเรื่อง : กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ

ช่องทางติดต่อ : กองพัฒนานานกฎหมายระหว่างประเทศ โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๑๐๑๓

หัวข้อเรื่อง : ผู้สมัครสตรีคนแรกของไทยในตำแหน่งสมาชิกคณะกรรมการการกฎหมายระหว่างประเทศ

ตลอดเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยได้แสดงจุดยืนที่จะสนับสนุนระบบพหุภาคีที่อยู่บนพื้นฐานของหลักนิติธรรมและความร่วมมือระหว่างประเทศซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและการได้รับประโยชน์ร่วมกันของมวลมนุษยชาติ โดยไทยเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่า กฎหมายระหว่างประเทศเป็นเสาหลักที่สำคัญในการรักษาสันติภาพของโลกและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ รัฐบาลไทยจึงได้เข้าร่วมเป็นภาคีสมาชิกในองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ รวมทั้งเสนอผู้สมัครของไทยเข้ารับเลือกตั้งในตำแหน่งสำคัญในองค์การระหว่างประเทศ

เมื่อเร็ว ๆ นี้ รัฐบาลไทยได้เสนอชื่อ ดร. วิลาวรรณ มังคละธนะกุล อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้สมัครของไทยในตำแหน่งสมาชิกคณะกรรมการการกฎหมายระหว่างประเทศ (International Law Commission – ILC) วาระปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยการเลือกตั้งจะมีขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ ระหว่างการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยที่ ๗๖ ที่นครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา

คณะกรรมการการกฎหมายระหว่างประเทศ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๔๙๐ เพื่อสนับสนุนการทำงานของสมัชชาสหประชาชาติด้านการประมวลและพัฒนากฎหมายระหว่างประเทศ โดยเป็นผู้ร่างอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางทูตและกงสุล ธรรมนูญก่อตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศ และร่างข้อบทว่าด้วยความรับผิดชอบของรัฐ ซึ่งเป็นหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ประเทศต่าง ๆ ยึดถือในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกัน นอกจากนี้ คณะกรรมการการกฎหมายระหว่างประเทศยังได้ยกร่างข้อบทเรื่องการคุ้มครองบุคคลในกรณีภัยพิบัติ ซึ่งเป็นการวางหลักเกณฑ์เรื่องความร่วมมือระหว่างประเทศในการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองประชาชนเมื่อเกิดเหตุภัยธรรมชาติหรือภัยคุกคามต่าง ๆ ที่ผ่านมานักกฎหมายระหว่างประเทศของไทยที่เคยดำรงตำแหน่งสำคัญนี้มีจำนวน ๓ ท่าน ได้แก่ ดร. ธนิต คอมันตร์ (ปี ๒๕๐๐ - ๒๕๐๒) ดร. สมปอง สุจริตกุล (ปี ๒๕๒๐ - ๒๕๒๔) และ ดร. เกรียงศักดิ์ กิตติชัยเสรี (ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙)

ดร. วิลาวรรณฯ นับเป็นผู้สมัครสตรีคนแรกของไทยในตำแหน่งดังกล่าว หากได้รับเลือกตั้ง ดร. วิลาวรรณฯ จะเป็นนักกฎหมายระหว่างประเทศสตรีคนแรกของไทยและอาเซียนที่ได้ดำรงตำแหน่งสมาชิกคณะกรรมการการกฎหมายระหว่างประเทศ

ดร. วิลาวรรณฯ รับราชการที่กระทรวงการต่างประเทศมาเป็นเวลา ๒๕ ปี มีประสบการณ์เข้าร่วมการเจรจาและการประชุมระหว่างประเทศที่สำคัญมาหลายเวที อาทิ การเจรจาจัดทำความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนและความตกลงการค้าเสรี มีบทบาทสำคัญในการผลักดันข้อเสนอและรักษาผลประโยชน์ของประเทศกำลังพัฒนาในการปฏิรูปกลไกการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับนักลงทุนในกรอบของคณะกรรมการการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ และการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (United Nations Conference on Trade and Development - UNCTAD) ซึ่งเป็นองค์การระหว่างประเทศที่มีบทบาทต่อการกำหนดทิศทางของเศรษฐกิจโลก ทั้งนี้ ดร. วิลาวรรณฯ เห็นว่า คณะกรรมการการกฎหมายระหว่างประเทศควรให้ความสำคัญกับหัวข้อที่เป็นประเด็นห่วงกังวลและเร่งด่วนของประชาคมระหว่างประเทศ อาทิ หลักการประติบัติที่เป็นธรรมและเท่าเทียมต่อนักลงทุน การเพิ่มสูงขึ้นของน้ำทะเล และกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์โรคระบาด ซึ่งเป็นประเด็นที่ประเทศไทยให้ความสำคัญมากขึ้น

การที่ผู้สมัครของไทยได้ดำรงตำแหน่งสำคัญในเวทีด้านกฎหมายระหว่างประเทศเช่นนี้ จะเป็นประโยชน์ทั้งต่อประเทศไทยและภูมิภาคโดยรวม เพราะจะเป็นโอกาสให้ประเทศไทยได้มีสิทธิมีเสียงในการกำหนดทิศทางการพัฒนา

และวางมาตรฐานของกฎหมายระหว่างประเทศและขับเคลื่อนประเด็นกฎหมายระหว่างประเทศที่ไทยให้ความสำคัญ หรือเป็นประโยชน์ต่อภูมิภาคและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ที่จะส่งผลต่อการพัฒนากฎหมายของไทยให้ได้มาตรฐานสากล นอกจากนี้ การเสนอชื่อผู้สมัครสตรีในตำแหน่งสำคัญเช่นนี้ ยังเป็นการแสดงจุดยืนของไทยที่ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมบทบาทของสตรีในเวทีระหว่างประเทศซึ่งสะท้อนถึงการให้คุณค่าต่อความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางเพศ ของประเทศไทยด้วย โดยตั้งแต่ก่อตั้งมา ๗๔ ปี คณะกรรมาธิการกฎหมายระหว่างประเทศเคยมีสมาชิกสตรีเพียง ๗ คน (จากทั้งหมด ๒๒๙ คน)
